

*Situat sobre un turó
rocallós a la riba
esquerra de l'Ebre,
amb un potent
sistema defensiu que
tanca una superfície
de 1.000 m², trobem
un dels jaciments
ibèrics més ben
conservats a
Catalunya.*

POBLAT IBÈRIC
**CASTELLOT DE
LA ROCA ROJA**

📍 Ctra. T-301 direcció Tivenys
al final del camí d'Aldovesta

LATITUD: 40.946088
LONGITUD: 0.492709

Ajuntament
de Benifallet

Diputació
Tarragona

INTERPRETACIÓ

La construcció del poblat ibèric del Castellot de la Roca Roja, tal com el podem veure en l'actualitat, data de finals del segle V aC. El primer element que es va construir va ser la torre i, per tal de protegir el poblat, es bastí una muralla adossada a la torre. A finals del segle V, a recer de la muralla, es construeixen les cases que formen el poblat, dividides en dos barris que segueixen un model urbanístic molt senzill. Recentment, s'ha documentat un assentament més antic, del segle VI aC, protegit per un fossat i una muralla, un sistema defensiu que posteriorment va ser cobert per la fortificació de finals del segle V aC.

Es desconeix quan va deixar de ser ocupat el poblat, ja que les excavacions de principis del segle XX van afectar aquests estrats. Però a partir de la recuperació de fragments ceràmics dels segles II i I aC, es creu que l'assentament encara era ocupat i que, possiblement, va ser abandonat de forma gradual amb el procés de romanització.

Il·lustració d'Hugo Prades

ORGANITZACIÓ

A l'àrea nord-est del poblat, l'ampli espai obert podria haver estat una plaça o espai públic. Al costat est, sembla que el carrer 102 connectava l'entrada al poblat amb els carrers 101 i 103. L'àrea de les construccions d'hàbitat es pot dividir en dues zones: un barri situat al sud-est del carrer 100, amb edificis de dimensions regulars i reduïdes, i un barri situat al nord i a l'oest del carrer 100, amb construccions en general més grans.

SOCIETAT

Normalment, en els assentaments ibèrics es distingeixen cases de diferents tipus i dimensions, com a reflex dels diferents grups socials. Al Castellot aquestes diferències són poc marcades, tant pel que fa a les dimensions com als materials amb què havien estat construïdes o als elements de l'interior. És per això que es creu que les persones que hi habitaven pertanyien a una categoria social similar, molt possiblement guerrers, per la importància que se li dona al sistema defensiu.

CONSTRUCCIÓ

Les construccions estaven fetes amb pedra irregular, lleugerament retocada i lligada amb fang. Les parets d'algunes de les cases es conserven amb una alçada de més d'un metre. La muralla i la torre conserven una alçada de 4 metres i, pel costat interior, es poden observar cavitats que corresponen a un embigat que probablement sostenia un pis superior, cosa que fa pensar que com a mínim feia 7 metres d'alçada. La torre presenta una peculiaritat, i és que no es projecta cap a l'exterior com seria adequat per batre l'enemic de manera més fàcil, però té un tret típic de les torres que protegeixen les entrades: obliga els hipotètics assaltants a exposar continuament el seu costat dret, el més desprotegit, ja que normalment portaven l'escut al braç esquerre i l'arma a la mà dreta. Aquests sistemes defensius estaven pensats per controlar el territori i defensar la població.

Per què una població tan petita necessitava una torre i muralla d'aquestes dimensions? Tot apunta al fet que, probablement, el Castellot de la Roca Roja hagués estat la seu d'un cabdill o d'unes elits socials que feien ostentació del seu poder. El fet d'estar sobre un turó amb una lleugera inclinació, amb la muralla i la torre al punt més alt proporcionava una imatge de poder i de prestigi que probablement dissuadia els enemics d'atacar.

Font: M. Carme Belarte i Jaume Noguera